

La dreta més extrema del PP fa servir la sortida de presos d'ETA com a ariet contra Mariano Rajoy i la cúpula actual del partit.

Setge ultra a Rajoy

El passat 27 d'octubre es reuniren a Madrid uns milers de persones, convocades per la ultradretana Asociación de Víctimas del Terrorismo (AVT), per protestar per l'alliberament de l'etarra Inés del Río, decretada per l'Audiència com a conseqüència de la sentència del Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH). En la concentració se sentiren xiulets i crits contra Rajoy i el seu govern. La ultradreta l'acusa de seguir el full de ruta que, a parer seu, pactaren ETA i el PSOE el 2004. La mobilització ha estat un episodi més d'una llarga croada contra Rajoy que s'inicià fa nou anys. No serà l'últim. El sector radical del PP, amb exprés suport –quan no directe impuls– de mitjans de comunicació d'ultradreta, vol el cap del gallec i posar al seu lloc algú que respongui fil per randa als desitjos ideològics de la FAES d'Aznar. O, si no, amenacen amb l'escissió.

El TEDH com a excusa. Tots els mitjans de dreta reaccionaren amb histèria a la sentència del TEDH, que fallava a favor de deixar en llibertat immediata la terrorista citada. Però mentre que *ABC*, *La Razón*, *vozpopuli.com*, *republica.com*, *elconfidencial.com* deixaven al marge les seves invectives Rajoy, els d'ultradreta com *El Mundo*, *libertadigital.com* i *elsemaldigital.com*, entre altres, situaven el govern presidit pel gallec en ple centre de la polèmica. Volien que es declarés insubmís, que no apliqué la sentència, i com que no ho va fer i l'Audiència alliberà Inés del Río, la identificació del culpable va ser automàtica: Rajoy.

Per si faltava res, una llenegada greu del president, quan es negà a dir res sobre la sentència a uns periodistes men-

tre comentava que “està plovent molt”, irrità encara més els mitjans ultres així com les organitzacions d'aquesta mateixa orientació que fan política amb l'excusa de ser víctimes, com és la referida AVT i també Voces Contra el Terrorismo, creada per Francisco Alcaraz, un personatge sinistre que, quan els de l'AVT se'n desempallegaren –presidia l'associació– s'inventà la seva organització personal.

Quant AVT convocà la manifestació del diumenge 27 a Madrid, el govern veié el perill que fos un *festival* en contra d'ells. Per a intentar contrarestar-ho hi envià alguns dirigents, com Esteban González, Javier Arenas i Carlos Floriano. No serví de res. Els xiularen i insultaren com si fossin perillosos socialistes. Encara pitjor ho passà Iñaki Oyarzábal, el secretari general del PP basc, que hi volgué ser present i que va ser rebut a crits de “traïdor”. En canvi, d'altres coneguts dirigents del PP com la dona d'Aznar, Ana Botella, o la gran esperança ultra, la *lideresa* Aguirre, no varen ser destinataris de crítiques, xiulets o insults. Tot el contrari, mamballetes.

El govern, segons la premsa digital de dreta moderada com *vozpopuli.com* i *republica.com*, va entendre que hi havia hagut voluntat expressa d'agitar en contra seva els milers de ciutadans concentrats, votants conservadors, amb una clara intencionalitat: erosionar Rajoy exhaustivament. Amb disgust mal dissimulat, la vice-presidenta Maria Dolores de Cospedal no feia sinó confirmar-ho quan deia, l'endemà de la manifestació, que els que havien xiulat i criticat el seu govern eren “uns ingenus”. Uns ingenus, se sobreentén necessàriament, enganyats per algú. Però Cospedal no identificà qui els maneja,

La concentració per a protestar contra la sen-

als suposats “ingenus”. No calia. És claríssim. Qui va rebre les mamballetes. L'esperança ultra.

La sentència del TEDH ha estat l'espoleta que ha activat el mecanisme per a intentar treure del mig Rajoy d'una vegada per totes. Ja no hi ha manies: el mateix dia de la concentració ultra a Madrid, el director d'*El Mundo*, Pedro J. Ramírez, signava la seva habitual arenga dominical demanant la dimissió de Rajoy, que convoqués eleccions i que deixés pas a algú més concordant amb les idees del seu partit.

No és la primera vegada que el grup ultra del PP, amb el suport extern del

tència del Tribunal Europeu de Drets Humans es convertí en un míting contra Rajoy i la cúpula del PP.

diari referit, així com d'altres de la mateixa corda, intenta eliminar Rajoy. De fet, començà a intentar-ho just després de les eleccions generals de 2004.

Rajoy, el supervivent. Mariano Rajoy va ser designat successor de José María Aznar el setembre de 2003. Va ser una sorpresa. Tothom veia Rodrigo Rato com el natural recanvi del president. A les seves memòries Aznar relata que el seu preferit era Rato. L'home de la política econòmica, a qui molts identificaven com el faedor de la gran expansió de l'economia espanyola d'aquells anys. Però Rato li

donà carabasses. Li explicà que no es veia amb cor de posar-se al capdavant del govern. S'estimà més anar-se'n a ocupar la direcció gerent del Fons Monetari Internacional.

Rajoy, doncs, va ser la segona opció d'Aznar. El gallec era un personatge gris, sense atracció popular ni carisma de cap tipus. Però no importava. En aquell moment dins del PP ningú no dubtava –i a fora, molt pocs– que a les següents eleccions, que s'havien de celebrar el març de 2004, la victòria conservadora estava assegurada.

Però el PP perdé els comicis i el PSOE els guanyà. Zapatero es convertí

en president. Rajoy acceptà la derrota. No així, però, l'ala més dura del seu partit, que, agermanada amb el diari *El Mundo*, començà a fantasiejar amb l'existència d'una conspiració que estaria rere els brutals atemptats de l'11 de març de 2004 a Madrid, amb la intenció d'evitar –com va passar– que el PP guanyés a les urnes. Per a aquests radicals no significava res que a les eleccions locals i autonòmiques de 2003 ja s'hagués produït un important avanç del vot del PSOE, o que algunes enquestes constataessin que en els darrers mesos de la legislatura la distància entre els conservadors i els socialistes

Esperanza Aguirre és la gran esperança del sector ultra del PP per posar-se al capdavant del partit.

L'ex-president del PP no té cap problema a mostrar el seu disgust per com governa Rajoy.

El procés de pau basc provoca la irritació de Mayor Oreja, que hi veu un pacte il·legítim per destruir Espanya.

tendís a ser encara més minsa, o que en algun sondeig fins i tot s'avalués com a molt probable una victòria del PSOE...

Els mitjans ultres, amb la nau capitana *El Mundo* al capdavant, repetien com a consigna que abans de les eleccions tot estava dat i beneït a favor del PP i que l'atemptat havia capgirat la voluntat dels espanyols, en benefici d'ETA i del PSOE. La dreta més extrema dins del PP, com Jaime Mayor Oreja o Esperanza Aguirre, i per descomptat també José María Aznar, se sumaren a les teories de la conspiració. No acceptaren la derrota.

Trencament Rajoy-ultres. Si bé Rajoy se sumà a les crítiques ultres contra la política antiterrorista durant la primera legislatura de Zapatero (2004-2008), no compartí ni donà ales a la teoria de la conspiració. Això i la seva forma de ser, tan gris, menà el grup radical del PP i la premsa aliada, com ara *El Mundo* i *libertadigital.com* entre d'altres mitjans, a catapultar Esperanza Aguirre com el necessari relleu del gallec si el partit volia tenir alguna esperança de victòria davant del PSOE al cap de quatre anys. Però a l'hora del congrés del partit, el mes d'octubre de 2004, Aguirre no ho veié clar i s'estimà més no presentar-se contra Rajoy. Per a tots els ultres va ser una decepció enorme, però consideraren que el temps ja s'encarregaria de fer-lo caure.

Arribaren les eleccions de 2008 i el PP va ser derrotat novament. I tornem-hi. Els diaris citats i els ultres de dins del partit es disposaren a llevar-se de sobre, altre pic, Rajoy. Amb el mateix resultat. Al congrés de València, el mes de juny de 2008, ningú s'oposà a Mariano. En ser reelegit va fer net d'antics dirigents del temps d'Aznar que s'havien mogut en la seva contra. Ara tenia un equip d'absoluta confiança personal i política.

La irritació dels ultres contra el president del partit per com els havia deixat fora del poder intern en aquell congrés va ser enorme. I més que ho seria quan, en tornar de vacances d'estiu, es veié tot d'una que impulsava una oposició al PSOE molt més tranquil·la que no en la legislatura anterior, que es desmarcava no sols de la teoria de la conspiració sinó també de les mobilitzacions de l'AVT contra el govern de Zapatero...

Per als ultres i la premsa amiga aquesta actitud era incomprendible. Asseguraven que així, traint els seus electors, de cap manera el PP no podria guanyar mai unes eleccions. Però les guanyà.

Rajoy, president. A final de 2011 Rajoy es convertí en president del govern central, gràcies a la històrica majoria absoluta del PP a les urnes el novembre. Si algú pensava que la

victòria llimaria diferències amb els ultres, s'equivocava. No feren més que augmentar, i des de ben d'hora.

La nefasta situació econòmica aconsellà el govern a apujar els impostos –l'IVA passà al 21%–, així com a augmentar la retenció d'IRPF –que passà del 15% al 21%–. És a dir, que feia exactament el contrari del que en el seu programa electoral havia assegurat que faria. Pitjor encara: estava aplicant la política econòmica típica de la socialdemocràcia. La dreta més radical del seu partit i la mediàtica s'excità fort ferm contra el que consideraren un atac a un dels principis sagrats de la seva ideologia: no augmentar els impostos sinó reduir-los.

Si aquesta traïció ideològica aixecava invectives incendiàries, més en provocà la qüestió basca. Poc després de la presa de possessió del nou govern conservador, *El Mundo* llançava, el mes de gener de 2012, un verdader míssil contra Rajoy: que el ministre d'Interior, Jorge Fernández Díaz, s'havia reunit secretament amb l'ex-president socialista José Luis Rodríguez Zapatero i que havien "parlat" d'ETA i del procés de pau al País Basc. Malgrat que no se'n donaven detalls, els fidels del diari veren en la confirmació de la trobada –el ministre, en efecte, confessà que s'havia reunit amb el socialista per parlar "d'allò que parla un ministre d'Interior amb un ex-president"– la

EL TEMPS

El català Alejo Vidal-Quadras ha organitzat una plataforma ultra dins el PP que amenaça amb l'escissió.

prova de càrrec de la traïció de Rajoy “a les víctimes” i a la voluntat de “derrotar ETA”. Per als ultres, la reunió suposava que Rajoy se sumava al nexa que unia l'atemptat de l'11 de març a Madrid, ETA i PSOE. Talment es va poder llegir aleshores en columnes d'opinió d'*El Mundo* i *libertaddigital.com*, entre altres mitjans de la dreta extrema.

Si el ressentiment d'aquest sector amb Rajoy ja era aleshores majúscul, arribà a cotes estratosfèriques els mesos de setembre i octubre de 2012. L'11 de setembre se celebrà a Barcelona la gran, enorme, manifestació per la independència de Catalunya. I Rajoy li va treure tota importància, almenys públicament. Les capçaleres ultres li digueren de tot per no haver actuat contra els nacionalistes catalans. El dia 16, quan encara no havia passat ni una setmana, l'aspirant a *lideresa* de la dreta més cavernícola, Esperanza Aguirre, dimitia del seu càrrec de presidenta del govern autonòmic de Madrid. La seva premsa amiga no dubtà a identificar que la raó profunda de la dimissió és que estava totalment en desacord amb Rajoy.

Al cap de poques setmanes, ja a l'octubre, el govern central, malgrat haver dit en públic que no negociaria amb ETA, alliberava per raó humanitària –perquè està malalt terminal de càncer– l'etarra Iosu Uribetxebarria Bolinaga, cosa que va comportar una

sonora crítica pública al govern de part de Jaime Mayor Oreja i d'Esperanza Aguirre: ho veien com la prova que Rajoy seguia la mateixa política de Zapatero. Si algú dels ultres havia albergat fins aleshores cap dubte de la traïció de Rajoy amb relació a la qüestió basca, després d'això no en quedava cap. Com va dir Mayor, “el procés continua”. És a dir, el pacte essencial entre els responsables de l'atemptat de l'11 de març de 2004, ETA i PSOE, al qual ara es rendia Rajoy.

A partir d'aleshores les tribunes radicals de dreta confirmaren el president con un home sense principis, perquè apuja impostos; covard, perquè no reacciona davant del repte independentista, i sense moral, perquè manté viu el pacte socialista amb ETA.

L'ofensiva actual ultra. Una vegada sentenciada la perfídia de Rajoy, des de finals de 2012 i tot el que portem de 2013 el sector radical del PP s'ha anat mobilitzant en contra seva en un *in crescendo* de tensió perfectament dissenyat.

Mayor Oreja aprofitava que la Universitat Catòlica de Múrcia el feia doctor *honoris causa*, el desembre de l'any passat, per lamentar –acompanyat d'Aznar–, que “a Espanya no sabem on som, semblem esgotats i no sabem on anem”. El subjecte el·líptic responsable de tanta indefinició era, per descomptat, el govern de Rajoy.

El febrer d'aquest any 2013 va ser el torn de la *lideresa* Aguirre. Era el mes en què esclatà el gran escàndol Bárcenas. L'esperança ultra *tuitejava* a propòsit d'això: “Lamente les darreres notícies pels votants del PP, pels polítics honrats i sobretot pels espanyols. És el moment de la regeneració”. Durant aquell mes va fer un *tour* per tots els mitjans de dreta radical. A 13TV declarava que “resultaria sorprenent que en el PP només Bárcenas estigués al corrent dels diners a Suïssa”. En una entrevista a *El Mundo* deia que “estem en una crisi institucional gravíssima que s'ha d'investigar fins al final”. Dit i fet. *El Mundo* començà a treure tot el que ha pogut i més sobre el cobrament de sous en negre per part de dirigents del PP actual. El director del diari ultra ha insistit una vegada i una altra en la

responsabilitat que, en l'escàndol, hi té Rajoy i per aquest motiu li ha demanat que plegui.

El mes de maig entrava en dansa Aznar. En una entrevista a Antena 3, tot i que donava suposadament suport a Rajoy –“espero que encerti en les seves decisions”– no es tallava un pèl a l'hora de criticar “el càstig enorme” que al seu parer sofreixen “les classes mitjanes” per culpa dels augments d'impostos que ha decretat el govern.

Les crítiques donaven pas, la passada primavera, a la primera concreció orgànica ultra a dins el PP, una plataforma de militants crítics creada per Alejo Vidal-Quadras. La presentà en el programa *El último de Filipinas*, d'Interconomía, dient que “és el moment de pensar sobre els vertaders mals d'Espanya” que, al seu entendre, són, bàsicament, “els separatismes” català i basc. I com que no veu que el govern els doni resposta, “és el moment de celebrar un congrés extraordinari del PP obert a tots els militants del partit”.

Una opció que la direcció ni tan sols ha contemplat, naturalment. D'aquí que Vidal-Quadras –que amb tota probabilitat no repetirà com a eurodiputat del PP– hagi incrementat durant els darrers mesos la intensitat de l'ofensiva contra Rajoy. Una ofensiva que, segons interpreta la premsa de dreta més moderada –com deia *elconfidencial.com*–, compta amb el vist-i-plau d'Aznar i amb el concurs de la *lideresa* Aguirre. El passat 17 d'octubre Vidal escenificava a Madrid el que ell en diu el “malestar de la militància” en un acte al qual assistiren mig miler d'afiliats conservadors. Allà els assegurà que “la unitat nacional està en risc” i que davant d'aquest perill Rajoy no fa res, alhora que “incompleix” el programa electoral amb els impostos. Amb tant de desencís que provoca el gallec, reflexionà en veu alta el català, “no es pot descartar una escissió” en el PP.

Aquesta és l'amenaça dels ultres. O Rajoy es plega als seus interessos o marxa; o, si no fa res de tot això, estan disposats a trencar. I la sentència del TEDH els ha vingut de perles per a intensificar el setge.

Miquel Payeras